

Силабус навчальної дисципліни ПРОМИСЛОВА БЕЗПЕКА

підготовки	магістрів
	<small>(назва освітнього ступеня)</small>
спеціальності	263 «Цивільна безпека»
	<small>(назва спеціальності)</small>
освітньо-наукової програми	«Охорона праці»
	<small>(назва освітньої програми)</small>

Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут	Цивільної інженерії та екології
Кафедра	Охорони праці, цивільної та техногенної безпеки
Контакти кафедри	Кафедра каб. В1306 (тринадцятий поверх висотного корпусу) Email: life.safety@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Клименко Ганна Олександрівна, к.т.н., доцент
Контакти викладачів	Email: klimenko.anna@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/CT/K5/ROZKLAD.HTML
Консультації	http://surl.li/fmdcqr

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Промислова безпека» є навчальною дисципліною, що формує у майбутніх фахівців відповідного рівня знання, необхідні для організації безпечних та нешкідливих умов праці.

Цей предмет є важливим для оволодіння знаннями із безпечного виконання робіт, з правилами охорони праці та про відповідальність посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Здобувачі вищої освіти, що обирають цей курс вивчають теми пов'язані з державною політикою в сфері промислової безпеки, загальними вимогами у сфері промислової безпеки, питаннями промислової безпеки в проектній документації, вимогами безпеки при експлуатації будівельних машин і механізмів, а, також, алгоритмами розрахунків з охорони праці на робочих місцях.

Вивчення цієї дисципліни відіграє важливу роль при написанні кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) та подальшому професійному розвитку.

	Години	Кредити	Семестр
			I
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4,0	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	40		40
лекції	24		24
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	16		16
Самостійна робота, у т.ч:	80		80
підготовка до аудиторних занять	20		20
підготовка до контрольних заходів	20		20
виконання курсового проєкту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	40		40
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни – є формування у майбутніх фахівців відповідного рівня нормативно – законодавчих знань та практичних навичок, необхідних для організації безпечних та нешкідливих умов праці в будівельному виробництві та на будівельних майданчиках.

Завдання вивчення дисципліни – надати студентів можливість оволодіння знаннями про шляхи безпечного виконання будівельно-монтажних робіт, з правилами охорони праці на будівельному майданчику та про відповідальність посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Пререквізити дисципліни – «Захист у надзвичайних ситуаціях та організація аварійно-рятувальних робіт», «Безпека експлуатації інженерних систем і комунікацій».

Постреквізити дисципліни – «Судова інженерно-технічна експертиза», «Безпека при ліквідації надзвичайних ситуацій», «Безпека праці при експлуатації устаткування під тиском», «Безпека праці при виконанні вогневих робіт».

Компетентності (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці», 2024):

Загальні компетентності: **ЗК 1** – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; **ЗК 3** – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: **ФК 3** – Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки та цивільного захисту; **ФК 6** – Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у сфері професійної діяльності; **ФК 9** – Здатність до розроблення, проведення випробувань та застосування нових технологій, обладнання, речовин та матеріалів у сфері цивільної безпеки.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці», 2024): **ПРН 1** – Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки; **ПРН 2** – Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів в умовах з ліквідації наслідків бойових дій та відновлення об'єктів будівництва, об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу; **ПРН 3** – Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки та цивільного захисту; **ПРН 5** – Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки і цивільного захисту; **ПРН 7** – Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач; **ПРН 8** – Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності; **ПРН 11** – Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження; **ПРН 14** – Здійснювати прогнозування, оцінку ризику під час професійної діяльності та можливості відповідних підрозділів щодо реагування на надзвичайні ситуації та події в т.ч. в умовах з ліквідації наслідків бойових дій та відновлення об'єктів будівництва; **ПРН 15** – Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж в т.ч. при розробці проектів з реконструкції, відновлення пошкоджених будівельних об'єктів внаслідок бойових дій та проектів нового будівництва; **ПРН 16** – Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси при вирішенні проблем з відновлення, відбудови та ліквідації наслідків бойових дій; **ПРН 17** – Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію; **ПРН 18** – Обирати та застосовувати ефективні методи та інструментальні засоби досліджень.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Форми навчання: групова, фронтальна, колективна.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою): плакати і планшети; переносний проектор Multimedia Projector – EB-S72; переносний екран для перегляду аудіо і відео матеріалу.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Законодавча та нормативна база з промислової безпеки в Україні					
Тема 1. Мета та задачі дисципліни. Основні терміни та визначення.	7	2			5
Тема 2. Законодавча та нормативна база з промислової безпеки в Україні.	16	4	2		10
Тема 3. Державна політика у сфері промислової безпеки.	9	2	2		5
Тема 4. Загальні вимоги у сфері промислової безпеки, в тому числі, в особливий період.	14	2	2		10
Тема 5. Державний нагляд у сфері промислової безпеки.	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	60	12	8		40
Змістовий модуль 2. Організаційні заходи з промислової безпеки на будівельних майданчиках					
Тема 6. Питання промислової безпеки в проектній документації та при розробці проектів з реконструкції пошкоджених споруд внаслідок бойових дій.	14	2	2		10
Тема 7. Організаційні заходи з промислової безпеки на будівельних майданчиках.	14	2	2		10
Тема 8. Вимоги безпеки при експлуатації будівельних машин і механізмів.	16	4	2		10
Тема 9. Вимоги безпеки при виконанні основних видів будівельно-монтажних робіт.	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 2	60	12	8		40
Усього годин	120	24	16		80

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Безпечне виконання робіт підвищеної небезпеки.	п.5 [3 - 6]; п.6 [3]
Безпечне складування та зберігання будівельних матеріалів на території будівельного майданчика.	п.5 [3 - 6]; п.6 [3]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Законодавча та нормативна база з промислової безпеки в Україні
Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- оцінювання присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 12 балів);
- оформлення конспекту лекцій (максимальна кількість – 18 балів);
- виконання та захист практичних робіт (максимальна кількість – 20 балів);
- виконання контрольної роботи (максимальна кількість – 50 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали; відсутній – 0 балів. Всього – 6 лекцій.

Оформлення конспекту лекцій:

- а) повне та акуратне оформлення всіх лекцій з ілюстраційним матеріалом (схем, таблиць), виділенням визначень та понять, виконання самостійних завдань – 18 балів;
- б) оформлення більшості лекцій з частковим ілюстраційним матеріалом, виділенням визначень та понять, виконання самостійних завдань – 17 - 15 балів;
- в) оформлення більшості лекцій з частковим ілюстраційним матеріалом, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 14 - 10 балів;
- г) часткове оформлення фрагментів лекцій за відсутністю ілюстраційного матеріалу, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 9 - 5 балів;
- д) наявність фрагментів лекційного матеріалу – 4 - 1 бал;
- е) відсутній конспект – 0 балів.

Виконання та захист практичних робіт:

Всього 4 практичні роботи за 2 темами, за які нараховується максимально 20 балів.

Одна практична робота – максимум 5 балів.

За кожну практичну роботу нараховується:

- а) повне виконання, належне оформлення роботи, захист у відведений термін – 5 балів;
- б) звіт практичної роботи оформлений з незначними помилками, що не впливають на загальні висновки роботи, захист у відведений термін – 4 - 3 бали;
- в) звіт практичної роботи оформлений з суттєвими помилками, що впливають на загальні висновки роботи, захист після відведеного терміну – 2 - 1 бал.
- г) невиконана та незахищена практична робота – 0 балів.

Контрольна робота містить 2 запитання, на які студент зобов'язаний дати у письмовій формі відповіді, максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на одне запитання – 25.

Максимальна кількість балів за відповіді на запитання контрольної роботи – 50.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання установлюється:

25 балів – студент дав вичерпану відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

20-24 бали – студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них.

12-19 балів – студент дав відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

1-11 балів – студент частково розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки, які не дозволяють позитивно оцінити роботу та вимагають її переробки.

0 балів – студент дав неправильну відповідь на запитання.

Змістовий модуль 2. Організаційні заходи з промислової безпеки на будівельних майданчиках

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- оцінювання присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 12 балів);
- оформлення конспекту лекцій (максимальна кількість – 18 балів);
- виконання та захист практичних робіт (максимальна кількість – 20 балів);

- виконання контрольної роботи (максимальна кількість – 50 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали; відсутній – 0 балів. Всього – 6 лекцій.

Оформлення конспекту лекцій:

- а) повне та акуратне оформлення всіх лекцій з ілюстраційним матеріалом (схем, таблиць), виділенням визначень та понять, виконання самостійних завдань – 18 балів;
- б) оформлення більшості лекцій з частковим ілюстраційним матеріалом, виділенням визначень та понять, виконання самостійних завдань – 17 - 15 балів;
- в) оформлення більшості лекцій з частковим ілюстраційним матеріалом, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 14 - 10 балів;
- г) часткове оформлення фрагментів лекцій за відсутністю ілюстраційного матеріалу, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 9 - 5 балів;
- д) наявність фрагментів лекційного матеріалу – 4 - 1 бал;
- е) відсутній конспект – 0 балів.

Виконання та захист практичних робіт:

Всього 4 практичні роботи за 2 темами, за які нараховується максимально 20 балів. Одна практична робота – максимум 5 балів.

За кожен практичну роботу нараховується:

- а) повне виконання, належне оформлення роботи, захист у відведений термін – 5 балів;
- б) звіт практичної роботи оформлений з незначними помилками, що не впливають на загальні висновки роботи, захист у відведений термін – 4 - 3 бали;
- в) звіт практичної роботи оформлений з суттєвими помилками, що впливають на загальні висновки роботи, захист після відведеного терміну – 2 - 1 бал.
- г) невиконана та незахищена практична робота – 0 балів.

Контрольна робота містить 2 запитання, на які студент зобов'язаний дати у письмовій формі відповіді, максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на одне запитання – 25.

Максимальна кількість балів за відповіді на запитання контрольної роботи – 50.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання установлюється:

25 балів – студент дав вичерпану відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

20-24 бали – студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них.

12-19 балів – студент дав відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

1-11 балів – студент частково розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки, які не дозволяють позитивно оцінити роботу та вимагають її переробки.

0 балів – студент дав неправильну відповідь на запитання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметичне змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу студенти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентом.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Придніпровської державної академії будівництва та архітектури ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеню передбачає:

самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуватися Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про охорону праці». – К., 1992. – 129 с.
2. ДБН А. 3. 2 – 2 – 2009 «Охорона праці і промислова безпека в будівництві».
3. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей. Навчальний підручник / Під загальною редакцією засл. Діяча науки і техніки України, д.т.н., проф. А.С. Белікова. // Дніпро: Журфонд, 2020. -366с.

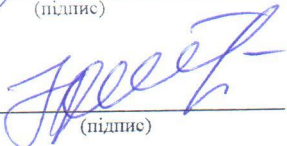
Допоміжна

4. Заїченко В. І. Конспект лекцій з курсу «Безпека праці в будівництві» (для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 – «Будівництво», спеціалізація «Охорона праці в будівництві») / В. І. Заїченко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 98 с.
5. Батлук В.А., Гогіташвілі Г.Г. / Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 550 с.
6. Шудренко І. В. Основи охорони праці : навч. посіб. / І. В. Шудренко. – Житомир : Видавець, О. О. Євенок, 2016. – 214 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

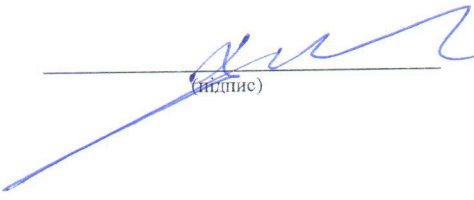
1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua>
3. Віртуальний читальний зал ННІ ПДАБА – <http://surl.li/cawqv>

Розробник: Ганна КЛИМЕНКО
(підпис)

Гарант освітньої програми Микола НАЛИСЬКО
(підпис)

Сyllabus затверджено
на засіданні кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки
(назва кафедри)

Протокол від « 30 » 08 2024 року № 1

Завідувач кафедри Анатолій БЕСЛІКОВ
(підпис)